

به نام خدا

روابط اقتصادی ایران و اتریش:

مقدمه

روابط اقتصادی ایران و اتریش، اگرچه به اندازه روابط ایران با قدرت‌های بزرگ اروپا مانند آلمان یا انگلیس برجسته نیست، اما به دلیل جایگاه اتریش به عنوان یک کشور صنعتی پیشرفته و بی طرف در اروپا، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. اتریش با اقتصاد متنوع و تخصص در حوزه‌هایی مانند ماشین‌آلات، مهندسی، و انرژی، شریکی پایدار و کم تنش برای ایران بوده است.

عضویت اتریش در سازمان‌های بین‌المللی تجاری

- سازمان تجارت جهانی (WTO) از 1995 (به عنوان بخشی از اتحادیه اروپا).
- سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OECD) از 1961.
- اتحادیه اروپا (EU) از 1995 (بازار واحد و سیاست‌های تجاری مشترک).
- کنفرانس تجارت و توسعه سازمان ملل (UNCTAD) برای حمایت از تجارت جهانی.
- گروه 20 (G20) به صورت غیرمستقیم از طریق اتحادیه اروپا.
- اتاق بازرگانی بین‌المللی (ICC) استانداردسازی تجارت از طریق بخش خصوصی.

تاریخچه روابط اقتصادی ایران و اتریش

1. دوره قاجار و آغاز روابط رسمی (قرن نوزدهم):

- روابط اقتصادی ایران و اتریش به صورت رسمی از سال 1857 و با برقراری روابط دیپلماتیک بین ایران و امپراتوری اتریش-مجارستان آغاز شد. این روابط در ابتدا بیشتر سیاسی بود، اما به تدریج زمینه‌های تجاری نیز شکل گرفت.
- در این دوره، اتریش به دلیل دوری جغرافیایی و تمرکز بر اروپا، نقش محدودی در تجارت ایران داشت. تجارت شامل صادرات منسوجات، شیشه و ابزارآلات از اتریش و واردات ابریشم، فرش و ادویه از ایران بود.

- حجم تجارت در اواخر قرن نوزدهم به حدود 300 هزار دلار در سال تخمین زده می‌شود، که در مقایسه با تجارت ایران با انگلیس یا روسیه ناچیز بود. با این حال، اتریش به‌عنوان کشوری بی‌طرف و بدون اهداف استعماری، مورد توجه ایران قرار داشت.

2. دوره پهلوی اول: (1925-1941)

- با روی کار آمدن رضاشاه و تلاش برای صنعتی‌سازی ایران، اتریش به‌عنوان شریکی برای تأمین ماشین‌آلات و تجهیزات صنعتی مورد توجه قرار گرفت. شرکت‌های اتریشی مانند Voith و Andritz در پروژه‌های زیرساختی مانند سدسازی و نیروگاه‌ها مشارکت داشتند.
- در سال 1939، حجم تجارت به حدود 5 میلیون دلار رسید. صادرات اتریش شامل ماشین‌آلات، تجهیزات مهندسی و ابزار دقیق بود، در حالی که ایران نفت خام، فرش و محصولات کشاورزی صادر می‌کرد.
- این روابط با شروع جنگ جهانی دوم و اشغال اتریش توسط آلمان نازی در 1938 الحاق یا Anschluss متوقف شد، اما تأثیر مستقیمی بر ایران نداشت، زیرا اتریش در این دوره هویت مستقل خود را از دست داده بود.

3. دوره پهلوی دوم: (1945-1979)

- پس از جنگ جهانی دوم و استقلال مجدد اتریش در 1955، روابط اقتصادی با ایران احیا شد. در دهه‌های 1960 و 1970، با رشد اقتصاد نفتی ایران، اتریش به شریکی مهم در زمینه تکنولوژی و مهندسی تبدیل شد.
- در سال 1977، حجم تجارت به 1.2 میلیارد دلار رسید، که نشان‌دهنده اوج این روابط پیش از انقلاب بود. صادرات اتریش شامل ماشین‌آلات صنعتی (مانند تجهیزات نیروگاهی)، محصولات شیمیایی، و کالاهای لوکس (مانند کریستال سواروسکی) بود، در حالی که ایران نفت خام، فرش دستباف، پسته، و زعفران صادر می‌کرد.
- در این دوره، اتریش حدود 3 درصد از واردات ایران را تأمین می‌کرد و شرکت‌هایی مانند OMV (نفت و گاز اتریش) و Andritz در پروژه‌های صنعتی و انرژی ایران حضور داشتند.

4. پس از انقلاب اسلامی (1979 به بعد):

- انقلاب اسلامی 1979 و تنش‌های ایران با غرب تأثیر محدودی بر روابط با اتریش داشت، زیرا اتریش به‌عنوان کشوری بی‌طرف در بلوک‌بندی‌های جنگ سرد، رویکردی عمل‌گرایانه اتخاذ کرد.

- در دهه 1980، حجم تجارت به حدود 0.6 میلیارد دلار رسید. شرکت OMV به خرید نفت از ایران ادامه داد و اتریش در پروژه‌های زیرساختی مانند سدسازی مشارکت داشت.
- در دهه 1990، با کاهش تنش‌ها و افزایش همکاری‌های صنعتی، حجم تجارت به 0.9 میلیارد دلار رسید. پروژه‌هایی مانند نیروگاه‌های برق‌آبی با مشارکت شرکت‌های اتریشی مانند Andritz به ارزش 200 میلیون دلار اجرا شد.

5. دوره تحریم‌ها و برجام: (2000-2018)

- در دهه 2000، تحریم‌های بین‌المللی علیه برنامه هسته‌ای ایران، روابط را تحت فشار قرار داد. در سال 2010، حجم تجارت به 1.5 میلیارد دلار رسید (عمدتاً به دلیل صادرات نفت)، اما با تحریم‌های جدید اتحادیه اروپا در 2012، به 0.7 میلیارد دلار کاهش یافت.
- پس از امضای برجام در 2015، اتریش یکی از اولین کشورهای اروپایی بود که برای احیای روابط اقتصادی اقدام کرد. در سال 2016، حجم تجارت به 1.1 میلیارد دلار رسید. هیئت‌های تجاری اتریشی (مانند هیئت 200 نفره در 2015 به رهبری رئیس‌جمهور وقت، هاینتس فیشر) به ایران سفر کردند و قراردادهایی به ارزش 500 میلیون دلار در زمینه‌های انرژی و ماشین‌آلات امضا شد.
- خروج آمریکا از برجام در 2018 و فشار بر شرکت‌های اتریشی، حجم تجارت را در سال 2019 به 0.5 میلیارد دلار کاهش داد. با این حال، اتریش به تجارت بشردوستانه (مانند دارو) ادامه داد.

6. دوره معاصر: (2019-2025)

- در سال 2022، حجم تجارت دوجانبه 0.7 میلیارد دلار بود (0.55 میلیارد دلار صادرات اتریش به ایران و 0.15 میلیارد دلار صادرات ایران به اتریش). این حجم نشان‌دهنده ثبات نسبی روابط در شرایط تحریم است.
- در سال 2024، حجم تجارت 220 میلیون دلار (رشد 5 درصدی نسبت به سال 2023). که عمدتاً بدلیل افزایش تقاضای ایران برای ماشین‌آلات و تجهیزات اتریشی است.

حجم تجارت به دلار (آمار دقیق‌تر)

1. دهه 1970 :

- 1977: 1.2 میلیارد دلار (اوج تاریخی پیش از انقلاب).
- صادرات اتریش: 0.5 میلیارد دلار (ماشین‌آلات، تجهیزات مهندسی).
- صادرات ایران: 0.7 میلیارد دلار (نفت 80 درصد، باقی فرش و خشکبار).

2. دهه 1980 :

- 1985: 0,6 میلیارد دلار (کاهش به دلیل تنش های منطقه ای) .
- صادرات اتریش: 0.25 میلیارد دلار (ماشین آلات و کالاهای بشردوستانه).
- صادرات ایران: 0.35 میلیارد دلار (نفت محدود).

3. دهه 1990 :

- 1995: 0.9 میلیارد دلار (بهبود نسبی) .
- صادرات اتریش: 0.4 میلیارد دلار (تجهیزات صنعتی و شیمیایی).
- صادرات ایران: 0.5 میلیارد دلار (نفت و پسته).

4. دهه 2000 :

- 2010: 1.5 میلیارد دلار (پیش از تحریم های شدید) .
- صادرات اتریش: 0.6 میلیارد دلار (ماشین آلات و مواد شیمیایی).
- صادرات ایران: 0.9 میلیارد دلار (نفت).

- 2013: 0.7 میلیارد دلار (اثر تحریم ها) .
- صادرات اتریش: 0.3 میلیارد دلار.
- صادرات ایران: 0.4 میلیارد دلار.

5. دوره برجام و پس از آن :

- 2016: 1.1 میلیارد دلار (بهبود پس از برجام) .
- صادرات اتریش: 0.7 میلیارد دلار (ماشین آلات، تجهیزات انرژی).
- صادرات ایران: 0.4 میلیارد دلار (نفت و پتروشیمی).

- 2019: 0.5 میلیارد دلار (پس از خروج آمریکا از برجام) .
- صادرات اتریش: 0.35 میلیارد دلار.
- صادرات ایران: 0.15 میلیارد دلار.

- 2022: 0.7 میلیارد دلار .

- صادرات اتریش: 0.55 میلیارد دلار.
- صادرات ایران: 0.15 میلیارد دلار.

تجارت اتریش با ایران در سال 2024 :

- کل حجم تجارت 220 :میلیون دلار (رشد 5 درصدی نسبت به سال 2023).

- صادرات اتریش به ایران 190 :میلیون دلار (رشد 6 درصدی).
- صادرات ایران به اتریش 30 :میلیون دلار (رشد 0 درصدی).
- ترکیب کالاها :
 - صادرات اتریش :ماشین آلات (90 میلیون دلار)، تجهیزات پزشکی (60 میلیون دلار)، محصولات شیمیایی.
 - صادرات ایران :پتروشیمی، خشکبار (پسته)، فرش.

عوامل مؤثر بر روابط اقتصادی

1. تحریم‌های بین‌المللی :

- تحریم‌های آمریکا از سال 1979 و به‌ویژه پس از تشدید در دهه 2000، بر روابط ایران و اتریش تأثیر گذاشت، اما اتریش به دلیل بی‌طرفی سیاسی، کمتر از دیگر کشورهای اروپایی تحت فشار آمریکا قرار گرفت.
- خروج آمریکا از برجام در 2018 شرکت‌های اتریشی مانند OMV و Andritz را مجبور به کاهش فعالیت در ایران کرد، اما اتریش به تجارت بشردوستانه ادامه داد و از مکانیزم اینستکس (ابزار حمایت از مبادلات تجاری) حمایت کرد.

2. نیازهای متقابل :

- ایران به ماشین‌آلات پیشرفته، تکنولوژی مهندسی، و تجهیزات انرژی اتریش نیاز دارد. اتریش نیز به بازار بزرگ ایران و منابع انرژی آن (نفت و گاز) علاقه‌مند است.

3. رقابت با دیگر کشورها :

- چین در دهه اخیر جایگزین اتریش به‌عنوان بزرگ‌ترین شریک تجاری ایران شده است. در سال 2023، صادرات چین به ایران بیش از 15 میلیارد دلار بود، در حالی که اتریش تنها 0.7 میلیارد دلار صادرات داشت.
- آلمان نیز در زمینه ماشین‌آلات رقیب اصلی اتریش در بازار ایران است، اما تحریم‌ها حضور هر دو را محدود کرده است.

4. روابط سیاسی :

- اتریش به دلیل بی‌طرفی سیاسی و عدم سابقه استعماری، روابط کم‌تنشی با ایران داشته است. این کشور اغلب نقش میانجی را در مناقشات بین ایران و غرب ایفا کرده، مانند میزبانی مذاکرات هسته‌ای در وین.

- با این حال، فشارهای اتحادیه اروپا برای همراهی با تحریم‌ها، اتریش را در موقعیت دشواری قرار داده است.

5. زیرساخت‌ها و سرمایه‌گذاری :

- پیش از انقلاب، اتریش سرمایه‌گذاری محدودی در ایران داشت (حدود 500 میلیون دلار تا 1979). پس از انقلاب، این سرمایه‌گذاری‌ها کاهش یافت، اما در دهه 1990 و 2000 با پروژه‌هایی مانند نیروگاه‌های برق آبی (200 میلیون دلار) احیا شد.
- پس از برجام، اتریش قراردادهایی به ارزش 1 میلیارد دلار در بخش‌های انرژی و زیرساخت پیشنهاد داد، اما تحریم‌ها مانع اجرای کامل آن شد.

تحلیل جامع و جوانب مرتبط

1. سرمایه‌گذاری خارجی :

- پیش از انقلاب، اتریش سرمایه‌گذاری محدودی در ایران داشت، عمدتاً در بخش صنعت و کشاورزی (حدود 500 میلیون دلار تا 1979). شرکت‌هایی مانند Voith در پروژه‌های سدسازی فعال بودند.
- در دهه 1990 و 2000، سرمایه‌گذاری اتریش در ایران به پروژه‌های انرژی و زیرساخت محدود شد (مجموعاً 400 میلیون دلار). اوج آن در سال 2010 با مشارکت OMV در اکتشاف نفت (300 میلیون دلار) بود.
- پس از برجام، هیئت‌های تجاری اتریشی در سال 2015 و 2016 به ایران سفر کردند و قراردادهایی به ارزش 1 میلیارد دلار (عمدتاً در بخش انرژی و ماشین‌آلات) امضا شد، اما پس از 2018 به دلیل تحریم‌ها متوقف شدند.

2. ترکیب کالاهای تجاری :

○ صادرات اتریش :

- ماشین‌آلات (40٪ در 2024): شامل تجهیزات صنعتی، کشاورزی، و نیروگاهی.
- مواد شیمیایی و دارویی (25٪): مواد اولیه و داروهای تخصصی.
- تجهیزات صنعتی و مهندسی (20٪): قطعات دقیق و تکنولوژی.
- کالاهای بشردوستانه (15٪): غذا و دارو.

○ صادرات ایران :

- نفت خام (45٪ در 2024): حجم محدودی به دلیل تحریم‌ها.

- پسته (30٪): یکی از کالاهای اصلی غیر تحریمی.
- زعفران (15٪): صادرات پایدار به بازار اتریش.
- محصولات پتروشیمی (10٪).

○ کاهش صادرات نفت به دلیل تحریم‌ها و جایگزینی چین و هند مشهود است.

3. تأثیر تحریم‌ها بر بخش‌های خاص :

- **نفت و پتروشیمی**: پیش از تحریم‌ها، اتریش سالانه 500 میلیون دلار نفت از ایران وارد می‌کرد (دهه 2000). در سال 2024، این رقم به 80 میلیون دلار کاهش یافت.
- **ماشین‌آلات و مهندسی**: اتریش پیش از 2018 تأمین‌کننده کلیدی ماشین‌آلات ایران بود (300 میلیون دلار در 2016)، اما این سهم پس از تحریم‌ها به نصف کاهش یافت.
- **بانکداری**: تحریم‌های بانکی و محدودیت سوئیفت، تجارت را به مبادلات غیرمستقیم از طریق کشورهای ثالث محدود کرده است.

4. چشم‌انداز آینده (2025 و پس از آن) :

- در صورت رفع تحریم‌ها، حجم تجارت می‌تواند به 2.5 میلیارد دلار در سال برسد، مشابه سطح پیش از 2010 با تعدیل تورم. بخش‌هایی مانند انرژی تجدیدپذیر، ماشین‌آلات و زیرساخت پتانسیل بالایی دارند.
- بی‌طرفی اتریش و روابط کم‌تنش با ایران، این کشور را به شریکی استراتژیک تبدیل می‌کند، اما وابستگی به سیاست‌های اتحادیه اروپا ممکن است مانع شود.
- در صورت تداوم تحریم‌ها، تجارت در سطح کنونی (حدود 1 میلیارد دلار) باقی خواهد ماند، با تمرکز بر کالاهای بشردوستانه و ماشین‌آلات.

مجموعه توافقات ایران و اتریش (دولتی و خصوصی)

• توافقات دولتی :

- **پیمان دوستی و تجارت (1872)**: پایه‌گذاری روابط دیپلماتیک و تجاری بین ایران و امپراتوری اتریش-مجارستان.
- **توافق‌نامه همکاری اقتصادی (1956)**: از سرگیری روابط تجاری پس از جنگ جهانی دوم با تمرکز بر تجارت صنعتی.

- توافق نامه اجتناب از مالیات مضاعف: (2002) تسهیل تجارت و سرمایه گذاری با کاهش موانع مالیاتی.
- توافق نامه همکاری اقتصادی و صنعتی: (2016) امضای تفاهم نامه های پسابرجام برای همکاری در انرژی، فناوری، و زیرساخت.
- **توافقات خصوصی:**
 - همکاری شرکت OMV با شرکت ملی نفت ایران: (2016) تفاهم نامه برای توسعه میدین نفتی ایران (متوقف شده به دلیل تحریم ها).
 - همکاری Andritz با شرکت های ایرانی: (2016-2017) تأمین تجهیزات برای پروژه های برق آبی و صنعتی در ایران.
 - قراردادهای دارویی: (2016-2018) همکاری شرکت های اتریشی مانند Sandoz با شرکت های دارویی ایرانی برای تأمین مواد اولیه.
 - تفاهم نامه اتاق مشترک بازرگانی ایران و اتریش با دانشگاه اقتصاد وین: (2021) همکاری در حوزه آموزش، کسب و کار، و استارت آپ ها.

سفارت و کنسولگری های ایران و اتریش

- **سفارت اتریش در ایران:**
 - آدرس: تهران، نیاوران، خیابان باهنر، خیابان مقدسی، خیابان زمانی، کوچه میرولی، پلاک 6-8
 - تلفن: +982122750040
 - سفیر: آقای ولف دیتیش هایم
 - وبسایت: www.bmeia.gv.at/teheran
- **کنسولگری های اتریش در ایران:**
 - خدمات کنسولی از طریق سفارت تهران و کارگزاری VFS Global تهران، میدان هروی، خیابان موسوی، مجتمع تجاری هروی، طبقه چهارم) ارائه می شود.
- **سفارت ایران در اتریش:**
 - آدرس: وین، یارسگاسه 2، 1090
 - تلفن: +4317122657
 - سفیر: اسدالله اشراق جهرمی

• وبسایت austria.mfa.gov.ir :

• کنسولگری های ایران در اتریش :

• اتریش کنسولگری جداگانه ایران ندارد؛ خدمات کنسولی از طریق سفارت وین ارائه می شود.

نحوه دریافت ویزا از اتریش

• انواع ویزا :

• ویزای شنگن کوتاه مدت، نوع C برای گردشگری، تجاری، یا دیدار خانوادگی تا 90 روز.

• ویزای ملی بلندمدت، نوع D برای تحصیل، کار، الحاق به خانواده، یا اقامت بیش از 90 روز.

• مراحل دریافت ویزا :

1. تعیین نوع ویزا : از طریق وبسایت سفارت اتریش. (www.bmeia.gv.at/teheran)

2. رزرو وقت : از طریق وبسایت (www.vfsglobal.com) VFS Global برای ویزای شنگن یا مستقیماً از سایت سفارت برای ویزای ملی.

3. مدارک مورد نیاز :

- گذرنامه معتبر (حداقل 6 ماه اعتبار).
- فرم درخواست ویزا دائلود از سایت VFS Global یا سفارت
- دو عکس 3.5×4.5 سانتی متر (جدیدتر از 6 ماه).
- دعوت نامه (برای ویزای تجاری یا خانوادگی).
- مدارک مالی (صورتحساب بانکی 6 ماه اخیر یا ضمانت نامه).
- بیمه مسافرتی (حداقل پوشش 30,000 یورو برای ویزای شنگن).
- رزرو بلیط رفت و برگشت و مدارک اقامت (هتل یا دعوت نامه).
- مدارک شغلی یا تحصیلی (گواهی اشتغال، ترجمه به آلمانی یا انگلیسی).

4. تحویل مدارک و انگشت نگاری : در دفتر VFS Global تهران، میدان هروی، خیابان

موسوی، مجتمع تجاری هروی، طبقه چهارم برای ویزای شنگن یا سفارت برای ویزای ملی.

5. پردازش : ویزای شنگن: 15-30 روز کاری؛ ویزای ملی: 3-6 ماه.

6. هزینه ها : ویزای شنگن: 80 یورو (از ژوئن 2024)؛ ویزای ملی: 100-150 یورو (بسته به نوع).

• نکات مهم :

- مدارک باید به آلمانی یا انگلیسی ترجمه شوند (نیازی به تأیید دادگستری نیست).
- وقت سفارت ممکن است 2-3 ماه پس از درخواست داده شود؛ برای فوریت (پزشکی یا تجاری) دعوت نامه معتبر الزامی است.
- حضور متقاضی برای انگشتنگاری الزامی است، مگر در موارد خاص پزشکی با هماهنگی VFS.

اتاق بازرگانی مشترک ایران و اتریش

اتاق مشترک بازرگانی ایران و اتریش (IAJCC) از سال ۱۳۹۶ با هدف توسعه و تقویت روابط اقتصادی، تجاری، صنعتی و فرهنگی میان ایران و اتریش فعالیت خود را آغاز کرده است. این اتاق به عنوان یکی از فعال ترین و موفق ترین اتاق های مشترک ایران شناخته می شود و نقش مهمی در تسهیل ارتباطات بین بخش های خصوصی دو کشور ایفا می کند.

فعالیت ها و برنامه ها

- اتاق مشترک ایران و اتریش در راستای اهداف خود، فعالیت های متنوعی را برنامه ریزی و اجرا می کند:
- **برگزاری همایش ها و رویدادهای تخصصی**: از جمله همایش ملی آینده پژوهی، هوش مصنوعی و فناوری های نوظهور که با حضور متخصصان و فعالان اقتصادی برگزار شد.
 - **دوره های آموزشی متنوع**: برگزاری دوره های آموزشی از جمله دوره مقدماتی زبان آلمانی تجاری، دیجیتال مارکتینگ برای مدیران و ثبت شرکت در اتریش.
 - **همکاری های بین المللی**: امضای تفاهم نامه همکاری با یونیسف برای حمایت از کودکان در ایران که نشان دهنده تعهد اتاق به مسئولیت های اجتماعی است.
 - **برگزاری مجامع عمومی**: مجامع عمومی عادی سالیانه و عمومی فوق العاده اتاق مشترک بازرگانی ایران و اتریش با حضور هیئت مدیره و مشارکت اعضا برگزار می شود.

دستاوردها و تأثیرات

اتاق مشترک ایران و اتریش با بیش از ۲۰۰ عضو فعال، به عنوان پل ارتباطی مؤثری بین بخش‌های خصوصی دو کشور عمل می‌کند. این اتاق با ارائه خدمات پشتیبانی، تسهیل ارتباطات تجاری و برگزاری رویدادهای تخصصی، نقش مهمی در توسعه روابط اقتصادی ایران و اتریش ایفا کرده است.

چشم‌انداز آینده

اتاق مشترک ایران و اتریش با هدف تبدیل شدن به اصلی‌ترین بازیگر و تسهیل‌گر در توسعه مناسبات تجاری بین دو کشور، برنامه‌ریزی‌های متعددی را در دست اجرا دارد. این برنامه‌ها شامل گسترش همکاری‌ها با نهادهای اجرایی دو کشور، توسعه خدمات به اعضا و افزایش تعاملات بین‌المللی است.

اطلاعات تماس

- وبسایت رسمی: iajcc.ir
- آدرس: تهران، بلوار میرداماد، میدان کتابی، خیابان مجتبیایی، کوچه دایانا، پلاک ۱، واحد ۵
- تلفن تماس: ۰۲۱-۲۶۷۰۱۱۹۲

جمع‌بندی

روابط اقتصادی ایران و اتریش از قرن نوزدهم آغاز شد و به دلیل بی‌طرفی اتریش و نیازهای متقابل به صورت پایدار اما محدود توسعه یافت. حجم تجارت که در دهه ۱۹۷۰ به ۱.۲ میلیارد دلار رسید، پس از تحریم‌ها و تنش‌های بین‌المللی به ۲۲۰ میلیون دلار در سال ۲۰۲۴ کاهش یافته است. اتریش به عنوان شریکی کم‌تنش و عمل‌گرا، پتانسیل بالایی برای همکاری با ایران دارد، به ویژه در حوزه‌های تکنولوژی و انرژی. تحریم‌ها، رقابت چین و فشارهای اتحادیه اروپا موانع اصلی توسعه این روابط هستند. رفع تحریم‌ها و تقویت همکاری‌ها می‌تواند حجم تجارت را به سطوح بالاتری برساند و مشارکت در بخش‌های کلیدی مانند مهندسی و زیرساخت را گسترش دهد. با این حال، در کوتاه‌مدت (تا پایان ۲۰۲۵)، به دلیل محدودیت‌های موجود، تداوم وضعیت کنونی با رشد اندک محتمل‌تر است.

تهیه و تنظیم

سماء فرخنده نژاد و مهدی رزاق شعار